

ВАЛЮТНИЙ РИНОК УКРАЇНИ: АКТУАЛЬНИЙ СТАН

Пархоменко Д.В., здоб. вищ. осв. ОС «бакалавр»
 Науковий керівник – канд. екон. наук **Л.Л. Белянко**
Державний торговельно-економічний університет

Фінансовий ринок є однією із найважливіших складових економіки нашої країни, від ефективності розвитку якого залежить економічна стабільність. На сьогодні величезна кількість людей обирає валютний ринок, тому що він пропонує інвесторам чимало переваг.

Аналізуючи динаміку зміни офіційного курсу гривні щодо іноземних валют (рис 1), можна чітко побачити, що з 2014 року гривня почала девальвувати дуже швидко щодо долара США та євро. Це можна пояснити тим, що у 2013 році офіційний курс гривні складав 7,99 грн за долар США та 10, 61 грн за євро, а в 2014 році відбулися значні коливання. Оскільки відбувся суттєвий ріст на 48,81% за долар США, та на 48,16 % за євро. Як наслідок цього почалася стрімка інфляція, через нестабільну політичну ситуацію в країні. Основними причинами, що вплинули на девальвацію гривні у 2014 році стали такі, як спекуляція банків з валютою, запізнiла реакція НБУ на девальвацію. Тому це дуже сильно вплинуло на виникнення кризи в банківському секторі, військові дії на сході країни та анексія Криму, збільшення тінізації економіки та зменшення купівельної спроможності населення.

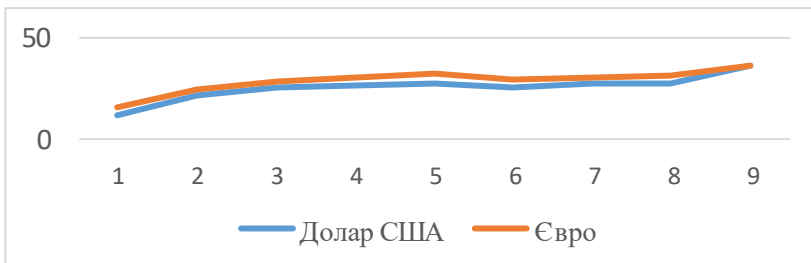

Рисунок 1 – Офіційний курс гривні щодо іноземних валют у 2014 – 2022 рр., грн (середній за період)

**Джерело: складено автором за джерелами [1].*

Суттєві зміни з коливанням курсу можна побачити саме у 2022 році. Це можна пояснити тим, що різкий вплив на девальвацію гривні

спричинила військова та економічна ситуація в країні. В НБУ відомо про різкий стрибок на готівковому ринку. На це вплинула курсова динаміка, яку пов'язують із обмеженнями на валютному ринку, що були запроваджені після 24 лютого. Зростання гривні від 29,25 грн за 1 дол до 36,6 грн. Таке збільшення матиме лише обмежений вплив на прискорення темпів зростання цін, що зумовлене останніми місяцями, через військову ситуацію в країні.

Основними факторами на коливання валютного курсу стали такі, як погіршення ситуації на сході України, світова політична нестабільність, а також наближення терміну виплати зовнішніх боргових зобов'язань України спричинили ще більше знецінення національної валюти, через що була втрачена довіра до національної валюти. Це значно вплинуло на попит іноземної валюти, а також до тінізації економіки, що значно погіршувало стан національної грошової одиниці.

Отже, узагальнюючи вище сказане можна дійти висновку, що на валютний ринок впливає багато чинників. Основними з яких є економічна ситуація в країні, політика уряду та відсутність необхідних умов. Аналізуючи фінансову кризу протягом 2014 – 2015 років можна зрозуміти, що вона негативно вплинула на валютний ринок, через стрімку девальвацію національної валюти, а також прискоренням темпу інфляції, зростанням обсягів державних запозичень, а це як наслідок на нарощування державного боргу. На погіршення економічної ситуації вплинув і 2022 рік, через військову ситуацію. Причиною зростання долара можна пояснити війною росії проти України, яка зупинила велику частину бізнесу та обірвала низку експортних шляхів. У разі покращення ситуації на війні на користь України, це допоможе стимулювати економічне відновлення України та приплив інтервенцій. Успішне функціонування валютного ринку є ключовим сегментом у процесі забезпечення конкурентноспроможності та економічної безпеки країни.

Інформаційні джерела:

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://bank.gov.ua>